

Motion till riksdagen 2025/26:1893

av **Niklas Karlsson och Adrian Magnusson (båda S)**

Tillträde till universitet och högskolor

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om översyn av högskoleförordningen (1993:100) i syfte att demokratiska föreningar inte ska stängas ute från lärosäten och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Universitet och högskolor ska utgöra en oberoende och opartisk kunskapsorganisation med utgångspunkt i vetenskaplig integritet, där det fria ordet ges en given plats inom lärosätenas verksamhet. På högskolor och universitet fostras många av samhällets framtida ledare i både näringsliv och samhällsliv. Att universitet och högskolor lever efter och tillämpar de demokratiska principerna, i alla deras bemärkelser, är viktigt. Det demokratiska samtalet är en naturlig del i den högre utbildningen. Demokrati är mer än rätten att som medborgare rösta vart fjärde år. Det handlar om bildning och om att öka intresset för samhällsfrågor bland studenter.

I en tid då demokratin prövas och förtroendet för partipolitiken sjunker måste högskolorna, universiteten och studentkårerna ge partipolitiska föreningar tillträde för att informera och ge möjligheten att engagera sig politiskt. Tyvärr ser verkligheten inte ut så idag. En del universitet, högskolor och studentkårer väljer att neka partipolitiska föreningar tillträde till högskolan och universiteten. För att få hyra lokaler, dela ut material, affischa och informera studenter om politik krävs ledningens medgivande. Att skaffa ett sådant kan vara snårigt, då rutinerna skiljer sig åt mellan lärosäten.

De politiska organisationerna har demokratiskt uppbyggda studentföreningar på flera universitetsorter. Föreningarna ordnar sammankomster där de bjuder in företrädare och föreläsare och har studiecirkel och diskussionsträffar i syfte att opinionsbilda och upplysa. Föreningarna följer de riktlinjer som framgår av högskoleförordningen. Därför måste det ifrågasättas om högskolan och universitetet har rätt att neka politiska föreningar tillträde till deras lokaler.

Av 1 kap. 13 § högskoleförordningen (1993:100) framgår att en högskola är skyldig att låta en demokratiskt uppbyggd förening för studenter vid lärosätet använda undervisningslokalerna vid en sammankomst som anordnas för medlemmar, om sammankomsten hålls för upplysning, meningsyttring och liknande eller för framförande av konstnärligt verk. Den som av föreningen har bjudits in för att medverka vid sammankomsten får inte vägras tillträde till möteslokalerna.

Högskoleförordningen (1 kap. 13 §) bör ses över så att godtycklig tolkning inte stänger ute demokratiskt uppbyggda föreningar. Högskolor, universitet och studentkårer måste ta sitt respektive demokratiska ansvar och därmed låta politiska föreningar vara en naturlig del i det demokratiska samtalet.

Niklas Karlsson (S)

Adrian Magnusson (S)